

C-637/23. sz. [Boghni]ⁱ ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. október 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Conseil du Contentieux des Étrangers (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. október 16.

Felperes:

X

Alperes:

État belge, képviseli a Secrétaire d'État à l'Asile et la Migration
(menekültügyi és migrációs államtitkár)

1. A jogvita tárgya és tényállása:

- 1 A felperes állítása szerint két éve érkezett Belgiumba, és ott nyilatkozata szerint fiútestvérénél tartózkodik. Kijelenti, hogy algériai állampolgár.
- 2 2023. január 27-én egy külföldi állampolgár ellenőrzésére vonatkozó igazgatási jelentést követően megfosztották szabadságától.
- 3 2023. január 28-án kiutasítási határozatot hoztak vele szemben, amelyhez kitoloncolás és idegenrendészeti őrizet, valamint két évre szóló beutazási tilalom kapcsolódott.
- 4 Az önkéntes távozásra vonatkozó határidő hiányát lényegében a következőképpen indokolták:

ⁱ A jelen ügy neve fiktív, az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

„1° Az érintett jogellenes belépését követően, jogellenes tartózkodása alatt vagy az e törvényben előírt határidőn belül nem nyújtott be tartózkodási engedély vagy nemzetközi védelem iránti kérelmet.

2° Az érintett azt állítja, hogy két éve tartózkodik Belgiumban. A közigazgatási iratokból nem tűnik ki, hogy tartózkodását a jogszabályban előírt módon megpróbálta volna jogszerűvé tenni.

3° Az érintett a hatóságokkal való kapcsolatai során nem működik együtt, vagy nem működött együtt.

4° Az érintett a [jogszabályi] határidőn belül nem jelentkezett az önkormányzatnál, és semmilyen bizonyítékkal nem szolgált arra vonatkozóan, hogy szállodában lakik.”

5 A felperes szabadon bocsátását a 2023. február 6-i ítélet rendelte el, amelyet a fellebbezési eljárásban a 2023. február 21-i ítélet helybenhagyott.

6 2023. február 6-án benyújtott keresetlevelével a felperes keresetet indított a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) előtt a 2023. január 28-i kiutasítási határozat és a kitoloncolás (első és második megtámadott jogi aktus), valamint a beutazási tilalom (harmadik megtámadott jogi aktus) ellen.

2. A szóban forgó uniós jogi rendelkezések:

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

7 A 47. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselőlet igénybeviteléhez.

[...]

A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

8 A 3. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[...]

4. »kiutasítási határozat«: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét [helyesen: jogellenességét] megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki;

[...]”

9 A 7. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Önkéntes távozás

(1) A kiutasítási határozat a (2) és (4) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül megfelelő, hét naptól harminc napig terjedő határidőt állapít meg az önkéntes távozásra. A tagállamok nemzeti jogszabályaikban előírhatják, hogy ilyen határidőt kizárólag az érintett harmadik országbeli állampolgár kérelme alapján biztosítanak. Ebben az esetben a tagállamok tájékoztatják az érintett harmadik országbeli állampolgárokat az ilyen irányú kérelem benyújtásának lehetőségéről.

A fent említett határidő nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárok előbb távozzanak.

[...]

(4) Amennyiben fennáll a szökés veszélye, vagy ha a jogszerű tartózkodás iránti kérelmet elutasították, mivel az nyilvánvalóan megalapozatlan volt vagy azt csalárd módon nyújtották be, továbbá amennyiben az érintett személy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot, a tagállamok eltekinthetnek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításától, vagy hét napnál rövidebb határidőt is megállapíthatnak.”

10 A 8. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Kitoloncolás

(1) Amennyiben nem került sor a 7. cikk (4) bekezdésének megfelelően önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítására, vagy a visszatérési kötelezettséget az érintettek nem teljesítették a 7. cikk alapján önkéntes távozásra megadott határidőn belül, a tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak a kiutasítási határozat végrehajtásához.

(2) Ha valamely tagállam a 7. cikknek megfelelően önkéntes távozásra vonatkozó határidőt állapított meg, a kiutasítási határozat csak e határidő letelte után hajtható végre, kivéve ha ezen időszak alatt a 7. cikk (4) bekezdésében említett veszély merül fel.”

11 A 11. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Beutazási tilalom

(1) A kiutasítási határozatokkal együtt beutazási tilalmat kell elrendelni:

- a) ha az önkéntes távozásra nem állapítottak meg határidőt, vagy
- b) ha a visszatérési kötelezettség teljesítésére nem került sor.

Egyéb esetekben a kiutasítási határozatok párosulhatnak beutazási tilalommal.

[...]

12 A 12. és 13. cikk szövege a következő:

„12. cikk

Formanyomtatvány

(1) A kiutasítási határozatok, és – amennyiben elrendelik – a beutazási tilalomról és a kitoloncolásról szóló határozatok meghozatalára írásban, a tényállás ismertetésével és jogi indokolással, valamint a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek feltüntetésével kerül sor.

[...]

13. cikk

Jogorvoslatok

(1) Az érintett harmadik országbeli állampolgár számára biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot, hogy illetékes bíróság vagy közigazgatósági hatóság, vagy pártatlan és a függetlenség biztosítékával rendelkező tagokból álló illetékes szerv előtt fellebbezéssel élhessen a kiutasításhoz kapcsolódó, a 12. cikk (1) bekezdésében említett határozatok ellen, vagy kérhesse azok felülvizsgálatát.

(2) Az (1) bekezdésben említett hatóságnak vagy szervnek hatáskörében áll felülvizsgálni a kiutasításhoz kapcsolódó, a 12. cikk (1) bekezdésében említett határozatokat, beleértve a határozatok végrehajtásának ideiglenes felfüggesztését, kivéve, ha a nemzeti jog értelmében az ideiglenes felfüggesztés már érvényben van.

[...]"

3. A felek álláspontja:

- 13 Az eljárás e szakaszában a vita azon döntés jellegére összpontosult, hogy nem biztosítottak határidőt az ország területének önkéntes elhagyására. Közigazgatási szerv által kibocsátott egyoldalú, egyedi hatályú jogi aktusról van-e szó, amely joghatásokat vált ki a jogalanyra nézve vagy megakadályozza ilyen joghatások bekövetkezését, és amely közigazgatási jogorvoslattal megtámadható, vagy éppen ellenkezőleg, a kiutasítási határozathoz kapcsolódó egyszerű végrehajtási intézkedésről, amely önmagában nem vált ki joghatásokat, így nem minősül közigazgatási jogorvoslattal megtámadható jogi aktusnak?

A. *A felperes*

- 14 A felperes lényegében azt állítja, hogy mivel az ország területének elhagyására vonatkozó határidő megállapításának mellőzésére vonatkozó döntés joghatásokat vált ki között a fogva tartást és a beutazási tilalmat illetően, amely a jelen ügyben kizárólag egy 0 (nulla) napos határidőn alapul, az nem csupán egyszerű végrehajtási intézkedés, tehát megtámadhatónak kell lennie.

B. *Az État belge (belga állam)*

- 15 A belga állam úgy véli, hogy az ország területének elhagyására vonatkozó határidő megállapításának mellőzésére vonatkozó döntéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak. A Conseil d'État (államtanács) 2022. szeptember 1-jei 254.377. sz. ítéletére hivatkozik, amely e határidőt a kiutasítási határozat végrehajtási módjának minősíti, és arra keresi a választ, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése milyen hatással van a Conseil d'État (államtanács) elemzésére, mivel e cikk lehetővé teszi a tagállamok számára annak előírását, hogy az önkéntes visszatérésre vonatkozóan nincs határidő. Álláspontja szerint a 2008/115 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének szövege, és különösen a tagállamok számára biztosított azon lehetőség, hogy kizárólag az érintett állampolgár kérelme alapján állapítsanak meg ilyen határidőt, arra enged következtetni, hogy a kiutasítási határozat végrehajtására vonatkozó határidő megjelölése nem minősül a kiutasítási határozat lényeges elemének vagy alkotóelemének.

4. A Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) értékelése:

- 16 A Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) a vizsgálatát két kérdésre korlátozza: pusztán végrehajtási intézkedésnek minősül-e az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításának mellőzése, amellyel szemben nincs helye jogorvoslatnak, mivel nem változtatja meg az ország területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár jogi helyzetét? A kiutasítási határozat alkotóelemének minősül-e az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítása vagy megállapításának mellőzése?

Megtámadhatatlan végrehajtási intézkedés vagy megtámadható jogi aktus

- 17 A Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy 2011. április 28-i El Dridi ítéletében (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268) a Bíróság jelezte, hogy:

„35. Így legelőször ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a tagállamok számára elsődlegesen azon kötelezettséget írja elő, hogy a területükön illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adjanak ki.

36. A kiutasítási eljárás ezen első szakaszában – bizonyos kivételektől eltekintve – elsőbbséget kell adni az e kiutasítási határozatból eredő kötelezettség önkéntes teljesítésének, mivel a 2008/115 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy e határozat megfelelő, hét naptól harminc napig terjedő határidőt állapít meg az önkéntes távozásra.

37. Az említett irányelv 7. cikkének (3) és (4) bekezdéséből következik, hogy a tagállamok kizárólag különleges körülmények között, így a szökés kockázatának fennállta esetén írhatnak elő egyfelől a hatóságoknál való rendszeres jelentkezésre, anyagi garancia letétbe helyezésére, okmányok benyújtására vagy egy adott helyen való tartózkodásra vonatkozó kötelezettséget a kiutasítási határozat címzettje számára, másfelől hét napnál rövidebb határidőt is előírhatnak az önkéntes távozásra, vagy el is tekinthetnek ezen határidő megállapításától.

[...]

41. Az előzőekből következik, hogy a 2008/115 irányelv által bevezetett visszatérési eljárás szakaszainak egymást követő sorrendje a kiutasítási határozat végrehajtása érdekében meghozandó intézkedések fokozatosságának felel meg, a fokozatosság attól az intézkedéstől, amely a legnagyobb szabadságot biztosítja az érintettnek, vagyis határidőt ad az önkéntes távozására, halad azon intézkedések felé, amelyek leginkább korlátozzák a szabadságát, vagyis a különleges fogdában való őrizet, az arányosság elvét mindezen szakaszok során biztosítani kell.”

- 18 A 2014. június 5-i Mahdi ítéletben (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 40. pont) a Bíróság kifejtette: „Ugyanezen irányelv (6) preambulumbekzdése értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárok jogellenes tartózkodását tisztességes és átlátható eljárással szüntessék meg. Ugyancsak e preambulumbekzdés szerint és az általános uniós jogelveknek megfelelően a 2008/115 irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon és tárgyilagos kritériumok szerint kell meghozni, ami azt vonja maga után, hogy a jogellenes tartózkodás pusztá tényén kívül egyéb szempontokat is figyelembe kell venni.”
- 19 A 2014. december 11-i Boudjlida ítéletben (C-249/13, EU:C:2014:2431, 51. és 59. pont) a Bíróság úgy ítélte meg, hogy „[v]égül a kiutasítási határozat meghozatalát megelőző meghallgatáshoz való jogból következik az illetékes nemzeti hatóságok arra irányuló kötelezettsége, hogy lehetővé tegyék az érintett számára az álláspontja kifejtését a visszatérése módjairól, azaz a távozás határidejéről és a visszatérés önkéntes vagy kötelező jellegéről. [...] A fentiekből következően a kiutasítási határozat meghozatalát megelőző meghallgatáshoz való jognak lehetővé kell tennie az illetékes nemzeti közigazgatási szerv számára, hogy az iratokat úgy dolgozza fel, hogy az ügy teljes ismeretében tudjon határozatot hozni, illetve azt megfelelően meg tudja indokolni, annak érdekében, hogy az érintett adott esetben érvényesen tudja gyakorolni jogorvoslathoz való jogát.”
- 20 Ami közelebről az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítása mellőzésének joghatásait illeti, a 2008/115 irányelv 8. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben nem kerül sor önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítására, a tagállam meghozza a kiutasítási határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket. A 2008/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy ha valamely tagállam önkéntes távozásra vonatkozó határidőt állapít meg, a kiutasítási határozat csak e határidő letelte után hajtható végre. A 11. cikk (1) bekezdésének a) pontja ezenkívül előírja, hogy ha az önkéntes távozásra nem állapítottak meg határidőt, a kiutasítási határozattal együtt beutazási tilalmat kell elrendelni.
- 21 A 2011. április 28-i El Dridi ítéletben (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268) a Bíróság jelezte:
- „37. Az említett irányelv 7. cikkének (3) és (4) bekezdéséből következik, hogy a tagállamok kizárólag különleges körülmények között, így a szökés kockázatának fennállta esetén írhatnak elő egyfelől a hatóságoknál való rendszeres jelentkezésre, anyagi garancia letétbe helyezésére, okmányok benyújtására vagy egy adott helyen való tartózkodásra vonatkozó kötelezettséget a kiutasítási határozat címzettje számára, másfelől hét napnál rövidebb határidőt is előírhatnak az önkéntes távozásra, vagy el is tekinthetnek ezen határidő megállapításától.
38. Ez utóbbi esetben, valamint abban a helyzetben is, ha a visszatérési kötelezettséget nem teljesítették az önkéntes távozásra megadott határidőn belül, a 2008/115 irányelv 8. cikkének (1) és (4) bekezdéséből következik, hogy a

visszatérési eljárások hatékonyságának biztosítása céljából e rendelkezések előírják azon tagállam számára, amely harmadik ország valamely illegálisan tartózkodó állampolgárával szemben kiutasítási határozatot fogadott el, a kitoloncolás arányos módon és az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett történő végrehajtásának kötelezettségét, minden szükséges intézkedést meghozva, beleértve adott esetben a kényszerítő intézkedéseket is.”

- 22 A 2018. május 8-i K. A. és társai (Családegyesítés Belgiumban) ítéletben (C-82/16, EU:C:2018:308, 86. pont) a Bíróság hangsúlyozza, hogy:

„a 2008/115 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok kötelesek beutazási tilalomra vonatkozó határozatot hozni, ha a harmadik országnak a kiutasítási határozat hatálya alatt álló állampolgára nem teljesítette visszatérési kötelezettségét, vagy ha az önkéntes távozásra nem állapítottak meg határidőt [...]”.

- 23 A 2018. január 16-i E ítéletben (C-240/17, EU:C:2018:8, 48. pont) a Bíróság jelzi:

„[...] magából a 2008/115 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének szövegéből kitűnik, hogy e hatóságok kötelesek voltak ilyen kiutasítási határozatot hozni, és ezen irányelv 11. cikke értelmében egyúttal a beutazási tilalmat is elrendelni, amennyiben a közrend és a nemzetbiztonság ezt megkövetelte, amit azonban a nemzeti bíróságnak kell a Bíróság releváns ítélkezési gyakorlatára tekintettel megvizsgálnia (lásd ebben az értelemben: 2015. június 11-i Zh. és O. ítélet, C-554/13, EU:C:2015:377, 50–52. és 54. pont)”.

- 24 A 2021. június 3-i Westerwaldkreis ítéletben (C-546/19, EU:C:2021:432, 51. pont) a Bíróság megerősíti, hogy „[a] 2008/115 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése értelmében a kiutasítási határozatokkal együtt beutazási tilalmat kell elrendelni, ha az önkéntes távozásra nem állapítottak meg határidőt, vagy, ha a visszatérési kötelezettség teljesítésére nem került sor. Egyéb esetekben a kiutasítási határozatok párosulhatnak beutazási tilalommal.”

- 25 Ebből arra lehet következtetni, hogy az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításának mellőzése (0 nap), mint amelyre a jelen ügyben is sor került, jóllehet nem változtat az ország területén való tartózkodás jogellenességének megállapításán, nemcsak a kényszer útján történő tényleges végrehajtás azonnali alkalmazását vonja maga után (az irányelv 8. cikkének (2) bekezdése), hanem az arra vonatkozó kötelezettséget is, hogy a kiutasítási határozattal együtt beutazási tilalmat kell elrendelni (az irányelv 11. cikke (1) bekezdésének a) pontja). Mivel az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításának mellőzését a kiutasítási határozat tartalmazza, és az indokolása is abban szerepel, szükségesnek tűnik a kiutasítási határozat ezen aspektusával szemben hatékony jogorvoslatot biztosítani. A Conseil d’État (államtanács) ugyanis a maga részéről nem fogadja el, hogy egy, kizárólag a beutazási tilalommal szemben indított kereset keretében az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításának mellőzése elleni jogalapot lehessen felhozni, többek között azért, mert egy másik határozatról van

szó. A fentiek olyan helyzetekhez vezethetnek, amelyekben maga a beutazási tilalom (önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosítása nélküli [nulla nap]) elrendelésének a jogalapja nem támadható meg, és a beutazási tilalommal szembeni jogorvoslat keretében már csak az időtartam vitatható.

- 26 Mivel az uniós jog értelmezése kétségeket vet fel, a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) szükségesnek tartja, hogy a Bíróság az alábbiakban megfogalmazott első kérdésről határozzon.

A kiutasítási határozat alkotóeleme-e az önkéntes távozásra vonatkozó határidő

- 27 Az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításának mellőzése elleni jogalaphoz fűződő érdek értékelése céljából a Conseil [du contentieux des étrangers] (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) szükségesnek tartja továbbá a 2008/115 irányelv 7. cikkében szereplő „megfelelő [...] határidőt állapít meg” kifejezés, valamint a 2008/115 irányelv 3. cikkének 4. pontjában szereplő „és visszatérési kötelezettséget” kifejezés értelmezését. Felmerül ugyanis a kérdés, hogy az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítása vagy megállapításának mellőzése a kiutasítási határozat lényeges elemének vagy alkotóelemének minősül-e. Közelebbről, ha a Bíróság az első kérdésre azt válaszolja, hogy a határidő kiutasítási határozatban való megjelölése megtámadható jogi aktusnak minősül, és ha a visszatérési irányelv 7. cikkének (4) bekezdését átültető belga jogi rendelkezés megsértése miatt e határidő tekintetében jogellenesség kerül megállapításra, teljes egészében semmissé válik-e a kiutasítási határozat, és a külföldi állampolgárnak már nem kell eleget tennie annak? Másként fogalmazva, a kiutasítási határozat annak megállapításán túlmenően, hogy a harmadik országbeli állampolgár jogellenesen tartózkodik az ország területén, szükségképpen magában foglal-e az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítására vagy megállapításának mellőzésére vonatkozó döntést, és oszthatatlan-e a kiutasítási határozat e két része?
- 28 A 2008/115 irányelv 3. cikkének 4. pontja a következőképpen határozza meg a „kiutasítási határozatot”: „közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogellenességét megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki”. Az „és” szóból arra lehet következtetni, hogy a visszatérési kötelezettség, amely megjelöli azt a határidőt, amelyen belül a visszatérésre sor kell, hogy kerüljön, a kiutasítási határozat lényeges elemének vagy alkotóelemének minősül.
- 29 A 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítéletben (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 115. pont) a Bíróság jelzi, hogy „[e]nnél fogva magából a 2008/115 irányelv 3. cikke 4. pontjának a szövegéből kitűnik, hogy a visszatérési kötelezettség megállapítása vagy kimondása képezi a kiutasítási határozat két alkotóeleme közül az egyiket”. Felmerül tehát a kérdés, hogy – a jelen ügygel való analógiával élve – azt követően, hogy a nemzeti bíróság megállapította a határidőre vonatkozó rendelkezés jogellenességét, és az illetékes közigazgatási

szerv köteles új ilyen rendelkezést elfogadni, ez a kiutasítási határozat lényeges pontja módosításának minősül-e, aminek következtében a közigazgatási szervnek az irányelv 3. cikkének 4. pontja értelmében teljesen új kiutasítási határozatot kell hoznia.

- 30 Egyébiránt úgy tűnik, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében szereplő „megfelelő [...] határidőt állapít meg” kifejezésből arra lehet következtetni, hogy a kiutasítási határozat szisztematikusan tartalmazza a határidő megjelölését, így nem lehet eltérni a határidő megállapításától, és nulla napos határidő csak az irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében kimerítő jelleggel felsorolt helyzetekben írható elő. A Conseil [du contentieux des étrangers] (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) szerint ezt megerősíteni látszik a 2011. április 28-i El Dridi ítélet (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, 36., 37. és 51. pont) és a 2022. március 3-i Subdelegación del Gobierno en Pontevedra (Pénzbírság jogellenes tartózkodás esetén) ítélet (C-409/20, EU:C:2022:148, 57. pont).
- 31 A jelen ügy eldöntése érdekében a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) ezért szükségesnek tartja, hogy a Bíróság határozzon az alábbiakban megfogalmazott második kérdésről.
- 32 A Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) ezenkívül megjegyzi, hogy a belga jogalkotó nem élt a visszatérési irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében a tagállamok számára biztosított, arra vonatkozó lehetőséggel, hogy határidő csak az érintett állampolgár kérelme alapján kerüljön megállapításra, és a belga jogban a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy maga határozza meg azt a határidőt, amelyen belül a harmadik országbeli állampolgárnak el kell hagynia az ország területét, sem pedig arra, hogy ő maga új kiutasítási határozatot hozzon.
- 33 Következésképpen másodlagosan, a második kérdésre adott nemleges válasz esetén a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) a 2008/115 irányelv 3. cikkének 4. pontja értelmében vett, a határidőre vonatkozó részétől megfosztott kiutasítási határozat gyakorlati hatályával és végrehajthatóságával kapcsolatban fogalmaz meg kérdést.

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 34 A Conseil du contentieux [des étrangers] (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) a következő kérdéseket terjeszti elő:
- 1) A 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését, 8. cikkének (1) és (2) bekezdését és 11. cikkének (1) bekezdését – együttesen vagy külön-külön – a 2008/115 irányelv 13. cikkével és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, ha az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításának mellőzését pusztán végrehajtási intézkedésnek tekintik, amely nem módosítja az érintett külföldi

állampolgár jogi helyzetét, mivel az, hogy az önkéntes távozásra vonatkozóan megállapítanak-e határidőt, nem érinti az ország területén való jogellenes tartózkodásnak az előbbi alapjául szolgáló megállapítását?

Egyebekben a 2008/115 irányelv 13. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében biztosított, hatékony jogorvoslathoz való jog magában foglalja-e azt, hogy a kiutasítási határozattal szembeni jogorvoslat keretében vitatni lehessen az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításának mellőzésére vonatkozó döntés jogszerűségét, ha ennek hiányában a beutazási tilalom jogalapjának jogszerűsége már nem vitatható eredményesen?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén úgy kell-e értelmezni a 2008/115 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében szereplő „megfelelő [...] határidőt állapít meg” kifejezést, illetve 3. cikkének 4. pontjában szereplő „és visszatérési kötelezettséget” kifejezést, hogy a távozási kötelezettség keretében a határidőre vonatkozó rendelkezés, [vagy mindenesetre a határidő megállapításának mellőzése] a kiutasítási határozat lényeges elemének minősül, amely folytán az e határidőt érintő jogellenesség megállapítása esetén a kiutasítási határozat teljes egészében semmissé válik, és új kiutasítási határozatot kell hozni?

Ha a Bíróság úgy határoz, hogy a határidő megállapításának mellőzése nem minősül a kiutasítási határozat lényeges elemének, és amennyiben az érintett tagállam a 2008/115 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése keretében nem élt azzal a lehetőséggel, hogy határidő csak az érintett állampolgár kérelme alapján kerüljön megállapításra, milyen gyakorlati hatályt és milyen végrehajthatóságot kell tulajdonítani a 2008/115 irányelv 3. cikkének 4. pontja értelmében vett, a határidőre vonatkozó részétől megfosztott kiutasítási határozatnak?

- 35 A Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) hangsúlyozza, hogy a 2023. október 16-i 295 507. sz. ítéletében (a Bíróság nyilvántartásába C-636/23. szám alatt bejegyzett ügy) egy jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár önkéntes távozásának határidejére vonatkozó hasonló kérdéseket terjesztett elő. Kéri, hogy a Bíróság a két ügyet együtt vizsgálja.